

5

ව්‍යාපාර පරිසරය

මෙම පරිච්ඡේදය මගින් පහත දැක්වෙන කරුණු පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කෙරේ.

- 5.1 ව්‍යාපාර පරිසර අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම
- 5.2 ව්‍යාපාර පරිසරය වර්ග කිරීම
- 5.3 අභ්‍යන්තර පරිසරය සහ එහි බලපෑම
- 5.4 බාහිර පරිසරය සහ එහි බලපෑම
- 5.6 ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ස්වභාවය
- 5.7 ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ පවතින ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ
- 5.8 ශ්‍රී ලංකාවේ සුලභ සම්පත්
- 5.9 ව්‍යාපාර පරිසර ප්‍රවණතා

5.1 ව්‍යාපාර පරිසර අධ්‍යයනයේ වැදගත්කම

ව්‍යාපාරවල ක්‍රියාකාරීත්වයට ව්‍යාපාර අභ්‍යන්තරයෙන් මෙන් ම බාහිර ව ධනාත්මක හා සෘණාත්මක වශයෙන් බලපෑම් ඇතිකරන සාධක හා බලවේග සියල්ල ව්‍යාපාර පරිසරය ලෙස සරල ව හැඳින්විය හැකි ය.

ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ නිරන්තරයෙන් වෙනස්කම් සිදුවෙමින් පවතී. එම වෙනස්කම් හඳුනාගෙන ඒ සඳහා නිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමෙන් ව්‍යාපාර කටයුතු පහසුවෙන් හැසිරවිය හැකි ය. එමෙන් ම ව්‍යාපාරික වශයෙන් වැදගත් වන විවිධ ප්‍රතිලාභ ද ව්‍යවසායකයා අත්කර ගනී. වර්තමානයේ වෙළඳපල මුල්කර ගත් ආර්ථිකයක් ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ ඇති වෙනස්කම් හඳුනාගෙන ඒවා අධ්‍යයනය කිරීමෙන් නිර්මාණශීලී ව්‍යාපාර අදහස් සහ අවස්ථා රාශියක් විවිධ පරිසර ක්ෂේත්‍ර තුළින් මතු කරගත හැකි ය.

නිදසුන් :-

- ★ පරිගණක තාක්ෂණය, සන්නිවේදන තාක්ෂණය, හා විද්‍යුත් වාණිජ්‍යයට ඇති නැඹුරුව
- ★ පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය හා දේශීය විදේශීය සංචාරක පිරිස් වර්ධනය වීම
- ★ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින අවස්ථා

ගුණාත්මක ව්‍යාපාර සංස්කෘතියක් ගොඩනැගීමට දයක වන ව්‍යවසායකයන්ගේ පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට ව්‍යාපාර පරිසරය ඉතා හොඳ පදනමක් සපයයි. ව්‍යාපාර අරමුණු මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා අවබෝධයෙන් ව්‍යාපාර පරිසරය හැදෑරීම කළ යුතු ය.

ව්‍යාපාර පරිසරය තුළින් ඇතිවන හිතකර සහ අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගෙන තිබීම ව්‍යාපාරයේ අරමුණු හා පරමාර්ථ ඉටු කර ගැනීමට උපකාරී වේ. පරිසර සාධක තුළින් හඳුනා ගනු ලබන අවස්ථා හා ශක්තීන් වාසිදයක ලෙසත් දුර්වලතා හා තර්ජන අවාසිදයක ලෙසත් බලපාන බව පෙනී යයි.

හිතකර බලපෑම් හඳුනාගෙන ඒ තුළින් ව්‍යාපාර තව තවත් ශක්තිමත් කර ගැනීමට ව්‍යවසායකයා කටයුතු කළ යුතු අතර අහිතකර බලපෑම් හඳුනාගෙන ඒවා අවම කර ගැනීම සඳහා පිළියම් යෙදිය යුතු ය. ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරතවන ව්‍යවසායකයන්ට නිවැරදි තීරණ ගැනීම සඳහා පසුබිම සකසන්නේ ව්‍යාපාර පරිසර සාධක වේ.

අතීතයේ පැවති ව්‍යාපාර පරිසරයට වඩා ප්‍රබල වෙනස්කම් නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ දැකිය හැකි බව ඔබට පහත දැක්වෙන වගුව තුළින් අවබෝධ කරගත හැකි වනු ඇත.

වගුව 5.1 - අතීත හා නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය අතර ඇති වෙනස්කම්

අතීත ව්‍යාපාර පරිසරය	නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය
එකල ජනතාව බොහෝ විට තම මූලික අවශ්‍යතා අවම මට්ටමකින් සපුරා ගත්හ.	ජනතාව තම මූලික අවශ්‍යතා ඉතා උසස් මට්ටමකින් සපුරා ගැනීමට උනන්දු වේ.
අවශ්‍යතා හා වුවමනා සරල විය.	අවශ්‍යතා හා වුවමනා සංකීර්ණ වී ඇත.
යම් අවශ්‍යතාවක් සපුරා ගැනීම සඳහා භාණ්ඩ හා සේවා සීමිත ප්‍රමාණයක් පැවතුණි.	යම් අවශ්‍යතාවක් සපුරා ගැනීම සඳහා ඇති භාණ්ඩ හා සේවා රාශියකි.
තරගකාරීත්වය අඩු ය.	තරගකාරීත්වය වැඩි ය.
ව්‍යාපාරිකයෝ බලවත් වූහ.	පාරිභෝගිකයන් බලවත් වී ඇත.
ලාභය ප්‍රධාන අරමුණ විය.	ලාභ අරමුණ පමණක් නොව සමාජ වගකීම වැනි වෙනත් අරමුණු ද ඉටු කිරීම අපේක්ෂාව වේ.
කුඩා ප්‍රදේශයකට පමණක් සීමා වී තිබිණ.	ගෝලීය වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇත.
වෙනස් වීමේ වේගය ඉතා අඩු ය.	වෙනස්වීමේ වේගය ඉතා වැඩි ය.

වර්තමාන ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ ඇති සැබෑ වෙනස්කම් අවබෝධ කර ගැනීම තුළින් ව්‍යවසායකයාට ප්‍රයෝජන රාශියක් අත් කර ගත හැකි ය. එවැනි ප්‍රයෝජන කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ★ ව්‍යාපාරය සතු ශක්ති සහ දුර්වලතා හඳුනා ගැනීම
- ★ පරිසරයේ පවතින විවිධ ව්‍යාපාර අවස්ථා හඳුනා ගැනීම
- ★ ව්‍යාපාරය මුහුණ දෙන තර්ජන හඳුනා ගැනීම
- ★ පරිසර වෙනස්වීම්වලට ගැලපෙන පරිදි නිෂ්පාදන සහ අලෙවි කටයුතු පවත්වාගෙන යාම
- ★ පරිසර වෙනස්වීම්වලට ගැලපෙන පරිදි සැලසුම් සකස් කිරීම සහ උපාය මාර්ග තීරණය කිරීම

ක්‍රියාකාරකම 01

01. ඔබ ඉගෙන ගන්නා පාසලේ අතීත පරිසරය පිළිබඳ ව කරුණු විමසා බලන්න. එම පරිසරයට වඩා වර්තමාන පාසල් පරිසරය තුළ සිදු වී ඇති වෙනස්කම් හොඳින් නිරීක්ෂණය කර ලැයිස්තුගත කරන්න.

5.2 ව්‍යාපාර පරිසරය වර්ග කිරීම

අධ්‍යයනයේ පහසුව සඳහා ව්‍යාපාර පරිසරය ප්‍රධාන කොටස් 2කට බෙදා දැක්විය හැකි ය.

- ★ අභ්‍යන්තර පරිසරය
- ★ බාහිර පරිසරය

අභ්‍යන්තර පරිසරය

ව්‍යාපාර ආයතනයේ කටයුතුවලට බලපෑම් කරනු ලබන ව්‍යාපාරය තුළ ඇති සාධක සියල්ල අභ්‍යන්තර පරිසරය නම් වේ. අභ්‍යන්තර ව්‍යාපාර පරිසරය තුළ ක්‍රියාත්මක වන ප්‍රධාන සාධක කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ★ අයිතිකරුවෝ
- ★ කළමනාකරුවෝ
- ★ සේවකයෝ
- ★ සම්පත්

මෙම සාධක අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් තම ව්‍යාපාරයේ ශක්ති හා දුර්වලතා මැනවින් අවබෝධ කරගත හැකි ය.

අභ්‍යන්තර පරිසරය

රූපය 5.1

බාහිර පරිසරය

ව්‍යාපාර ආයතනයේ කටයුතුවලට බලපෑම් කරනු ලබන එහෙත් ව්‍යාපාරයට පිටතින් ඇති සියලු ම සාධක බාහිර පරිසර සාධක ලෙස නම් කළ හැකි ය. මේවා අභ්‍යන්තර පරිසරයට වඩා පුළුල් පරාසයක විහිදී පවතී. බාහිර පරිසර සාධක පහත දැක්වේ.

- ★ ආසන්න පරිසරය
- ★ ප්‍රජා පරිසරය
- ★ ආර්ථික පරිසරය
- ★ දේශපාලන හා නෛතික පරිසරය
- ★ තාක්ෂණික පරිසරය
- ★ ස්වභාවික පරිසරය
- ★ සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරය
- ★ ගෝලීය පරිසරය

බාහිර පරිසර සාධක අධ්‍යයනය කිරීම තුළින් විවිධ ව්‍යාපාරික අවස්ථා සහ ව්‍යාපාරවලට මුහුණ දීමට සිදුවන තර්ජන හඳුනා ගැනීමට හැකි වේ.

බාහිර පරිසරය

රූපය 5.2

5.3 අභ්‍යන්තර පරිසරය සහ එහි බලපෑම

ආයතනය තුළ ඇති අභ්‍යන්තර පරිසර සාධක ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා බලපෑම් ඇති කරන බව සහ ඒ තුළින් ශක්ති හා දුර්වලතා හඳුනා ගැනීමට හැකි වන බව ඔබ දැනටමත් දන්නා කරුණකි. ශක්ති ප්‍රයෝජනයට ගෙන ව්‍යාපාරය සාර්ථක කර ගත හැකි ය. දුර්වලතා මගහරවා ගැනීම ද ව්‍යාපාර සාර්ථකත්වයට ඉවහල් වේ. මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ අභ්‍යන්තර පරිසර සාධක තුළින් ඇති වන බලපෑම ව්‍යාපාරයට පාලනය කළ හැකි වීමයි. පරිසර වර්ගීකරණය තුළ ඉහත සඳහන් පරිසර සාධක හා ඉන් ඇති වන බලපෑම වෙන් වෙන් වශයෙන් විමසා බලමු.

අයිතිකරුවෝ

ව්‍යාපාරයට ප්‍රාග්ධනය සපයන පුද්ගලයෝ අයිතිකරුවෝ ය.

හොඳ මූල්‍ය ශක්තියක් ඇති අයිතිකරුවන් ව්‍යාපාරවලට ශක්තියකි. එසේ වූ විට ව්‍යාපාරය පවත්වාගෙන යාමේදී බාධාවකින් තොර ව ව්‍යාපාරයට සම්පත් සපයා ගත හැකි ය. අයිතිකරුවන් කීර්තිමත් හා ව්‍යාපාරික අත්දැකීම් සහිත පුද්ගලයන් විම ව්‍යාපාරවලට හිතකර බලපෑම් ඇති කරයි. මූල්‍ය හැකියාව දුර්වල විම සහ ගනු ලබන ව්‍යාපාරික තීරණ වැරදි සහගත විම නිසා අයහපත් ප්‍රතිඵල භුක්ති විඳීමට සිදුවේ.

සේවකයෝ

ව්‍යාපාරික කාර්යයන්හි නිරතවන පුද්ගලයෝ සේවකයන් වශයෙන් හැඳින් වෙති.

සේවකයෝ තම මානසික හෝ කායික ශ්‍රමය ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා යොදවා ඒ වෙනුවෙන් වැටුප් හා වේතන ලබති. ආයතනය කෙරෙහි කැමැත්තෙන් හා විශ්වාසයෙන් කටයුතු කරන සේවකයන් ව්‍යාපාරයට ශක්තියකි. දැනුම සහ පුහුණුව සහිත සේවකයෝ ව්‍යාපාර කටයුතු ඉහළ මට්ටමකින් පවත්වා ගැනීමට දයක වෙති. සමහර සේවකයන්ගේ අකාර්යක්ෂමතාව සහ නුපුහුණු බව නිසා ආයතනයේ කටයුතු දුර්වල වේ. සේවකයන් ඇගයීම, පුහුණුව හා දිරි ගැන්වීම තුළින් සේවක දුර්වලතා අවම කර ගත හැකි ය.

කළමනාකරුවෝ

ව්‍යාපාරය සතු මානව සහ භෞතික සම්පත් මෙහෙයවමින් ආයතනයේ අරමුණු හා පරමාර්ථ ඉටු කර ගැනීම සඳහා නායකත්වය ලබා දෙන්නෝ කළමනාකරුවෝ ය.

කළමනාකරුවන්ගේ දැනුම හා කුසලතා මත ව්‍යාපාර කටයුතුවල සාර්ථකත්වය රඳා පවතී. නිර්මාණශීලී චින්තනයකින් යුත් දක්ෂ කළමනාකරුවන් ව්‍යාපාරයට ශක්තියකි. කළමනාකරුවන් විසින් ගනු ලබන එක් තීරණයක් හෝ අසාර්ථක වුවහොත් එය ව්‍යාපාරයට අවාසි ගෙන දෙන තත්ත්වයකි. එම නිසා දක්ෂ, නිර්මාණශීලී, විශ්වාසදයක සහ කැපවීමෙන් වැඩ කරන කළමනාකරුවන් ආයතනයට නොමැති විම දුර්වලතාවකි.

සම්පත්

ව්‍යාපාරික කටයුතු සඳහා අදාළ වන සියලු ම භෞතික හා මූල්‍ය සම්පත් වේ.

ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් යන්ත්‍ර සූත්‍ර, ගොඩනැගිලි, වාහන සහ මුදල් ආදී සම්පත් තිබීම හා නව දැනුම භාවිත කිරීම ව්‍යවසායකයාට ශක්තියකි. ප්‍රමාණවත් පරිදි සම්පත් නොමැතිවීම නිසා ව්‍යාපාර අරමුණු ඉටු කරගැනීමට නොහැකි වේ. එසේ ම කාලය පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් නොවීම දුර්වලතාවකි.

අභ්‍යන්තර පරිසරය තුළින් හඳුනාගත් ශක්ති තව දුරටත් වර්ධනය කරගත යුතු අතර දුර්වලතා අවම කරගැනීමට පිළියම් යෙදිය යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 02

පහත සඳහන් ප්‍රකාශන හොඳින් කියවා තේරුම් ගෙන එය ශක්තියක් ද / දුර්වලතාවක් ද යන්න සඳහන් කරන්න.

01. අයිතිකරු විසින් ඉතිරි කර ගත් බැංකු තැන්පතු මුදලක් පැවතීම
02. ව්‍යාපාර කාර්ය සුදුසුකම් සහිත කළමනාකරුවන්ට පැවරීම
03. සම්පත් අරපිරීමැස්මෙන් භාවිත නොකිරීම
04. විවිධ කුසලතා සහිත කළමනාකරුවන් ආයතනයට බඳවා ගැනීම
05. සේවකයන් නියමිත වේලාවට සේවා ස්ථානයට නොපැමිණීම
06. ගුණාත්මක නිෂ්පාදිත සාධාරණ මිලට ලබා දීම
07. ව්‍යාපාර පරිශ්‍රය අලංකාර ලෙස තබා නොගැනීම
08. ව්‍යාපාරය නව උපකරණ භාවිත කිරීම
09. ඉහළ පොලියකට ණය මුදලක් ගෙන තිබීම
10. නම්‍යශීලී සැලසුමක් ආයතනය තුළ පැවතීම
11. කාලානුරූප ව වෙනස් නොවී කටයුතු කිරීම
12. ආයතනයේ ඉහළ තනතුරුවලට ගරු කිරීම
13. සේවකයන් සතු විවිධ දක්ෂතා සහ හැකියා හඳුනා ගෙන තිබීම
14. ආයතනයේ අංශ අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් පැවතීම
15. ව්‍යාපාරයේ සංවර්ධනය සඳහා පර්යේෂණ කටයුතුවල නියැලීම

5.4 බාහිර ව්‍යාපාර පරිසරය සහ එහි බලපෑම

ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි පිටතින් බලපෑම් ඇති කරන ව්‍යාපාරයට සෘජු ව පාලනය කළ නොහැකි සාධක හා බලවේග ඇතුළත් පරිසරය බාහිර ව්‍යාපාර පරිසරය බව ඔබ දැනටමත් දන්නා කරුණකි. අවස්ථාවලින් උපරිම ප්‍රයෝජන ගැනීමෙන් හා තර්ජන සඳහා විසඳුම් ලබා දීමෙන් ව්‍යාපාර අරමුණු පහසුවෙන් ඉටුකර ගත හැකි ය. බාහිර පරිසර සාධක සහ ඉන් ඇතිවන බලපෑම විමසා බලමු.

ආසන්න පරිසරය

ආසන්න පරිසරය යනු බාහිර පරිසරය තුළ ඇති පරිසර සාධකවලින් ව්‍යාපාරයට ඉතා සමීප ව ක්‍රියාත්මක වන බලවේග ඇතුළත් පරිසරයයි.

ආසන්න පරිසර බලවේග ලෙස ගනුදෙනුකරුවන්, සැපයුම්කරුවන්, තරගකරුවන්, සමාන නිෂ්පාදිත සපයන්නන් හා අනාගතයේ මෙම ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයට පිවිසීමට බලාපොරොත්තු වන්නන් හැඳින්විය හැකි ය. මෙම බලවේග සම්පූර්ණයෙන් ම පාලනය කළ නොහැකි වුවත් එම බලපෑම් යම් ප්‍රමාණයකට ව්‍යවසායකයාට හැසිරවිය හැකි ය.

නිදසුන් :-

භාණ්ඩ හා සේවා මිලට ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති විශාල පාරිභෝගිකයන් පිරිසක් සිටීම අවස්ථාවකි.

තරගකරුවන් ස්වකීය උපාය මාර්ග වෙනස් කිරීම ව්‍යවසායකයාට තර්ජනයකි.

ප්‍රජා පරිසරය

රටක ජීවත්වෙන ජනගහනය සහ ඔවුන්ගේ ජන ජීවිතය හා සම්බන්ධ සාධක ඇතුළත් වන පරිසරය ප්‍රජා පරිසරය යන්නෙන් අදහස් කෙරේ.

භාණ්ඩ හා සේවා සඳහා වන වෙළඳපල සැකසී ඇත්තේ ප්‍රජා පරිසරය පදනම් කරගෙන ය. ජනගහනය වැඩි වන විට වෙළඳපල පුළුල් වේ. භාණ්ඩ හා සේවා වැඩි වශයෙන් නිපදවිය යුතු වේ. ජනගහන වර්ධන වේගය, ජන සංයුතිය, හා වයස් ව්‍යුහය වැනි බලවේග ව්‍යාපාර කෙරෙහි බලපෑම් කරයි.

නිදසුන් :-

ලමා ජනගහනය වැඩිවීම සෙල්ලම් බඩු නිෂ්පාදකයන්ට හොඳ අවස්ථාවකි.

රටක ජන සංයුතියෙහි වැඩිහිටි ජනගහනය වැඩි වීම ළමුන් සඳහා වන නිෂ්පාදිතවල නිරත ව්‍යාපාරිකයන්ට තර්ජනයකි.

ආර්ථික පරිසරය

රටක ආර්ථික කටයුතු තීරණය කෙරෙන සාධක ආර්ථික පරිසරයට අයත් වේ.

පොලී අනුපාතිකය අඩු වැඩි වීම, මිල මට්ටම්වල වෙනස් වීම, සේවා නියුක්තිය, වැටුප් මට්ටම හා විදේශ විනිමය අනුපාතිකය වැනි ආර්ථික පරිසර සාධක ව්‍යාපාර කටයුතුවලට හිතකර හා අහිතකර ආකාරයෙන් බලපායි. එමගින් උදවන අවස්ථා හා තර්ජන පිළිබඳ දැන සිටීම ව්‍යවසායකයාට ප්‍රයෝජනවත් වනු ඇත.

නිදසුන් :-

සේවා නියුක්තිය වැඩි වීම නිසා ආදායම් ලැබීමේ හේතුවෙන් වෙළඳපල පුළුල් වීම අවස්ථාවකි.

ණය පොලී අනුපාතිකය වැඩි වීම ව්‍යාපාරවලට තර්ජනයකි.

දේශපාලන හා නෛතික පරිසරය

රජයේ ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති හා ඒවා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය නීතිරීති දේශපාලන හා නෛතික පරිසරයයි.

අන්තර්ජාතික ගිවිසුම්, විදේශීය වෙළඳාම, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා නීතිරීති දේශපාලන හා නෛතික පරිසරයට අයත් සාධක වේ. ව්‍යාපාර කටයුතු සාර්ථක කරගැනීමට මෙන් ම රටේ ආර්ථික දියුණුවට මෙම සාධකවලින් ඇතිවන බලපෑම් බොහෝ ය.

නිදසුන් :-

අන්තර්ජාතික ගිවිසුම්වලට එළඹීම, දේශීය අපනයනකරුවන්ට අවස්ථා උද කරයි.

රජය විසින් බදු අනුපාතය ඉහළ නැංවීම ව්‍යාපාරවලට තර්ජනයකි.

විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පරිසරය

විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගැනීම හා නව පර්යේෂණ ක්‍රමයන් ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි ඇතිවන බලපෑම විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පරිසරයට අයත් වේ.

නව විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම්, පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය, නව භාණ්ඩ හා සේවා සහ තොරතුරු හා සන්නිවේදනය තාක්ෂණික පරිසරයට අයත් සාධක වේ. තාක්ෂණයේ දියුණුව නිසා නව නිෂ්පාදිත වෙළඳපලට අලුතින් එකතු වේ. නව භාණ්ඩ හා සේවා පැමිණීමත් සමග පවතින සමහර නිෂ්පාදිත වෙළඳපලෙන් ඉවත් ව යයි.

නිදසුන් :-

අන්තර්ජාල සේවා ව්‍යාපාරිකයන්ට විදේශ වෙළඳපලට පිවිසීමට අවස්ථා උද කර දීම

ඩිජිටල් කැමරා භාවිතය නිසා ඡායාරූපශාලාවල අවශ්‍යතාව අඩුවීම ඡායාරූපශාලා හිමියන්ට තර්ජනයක් වීම

ස්වභාවික පරිසරය

ව්‍යාපාර කටයුතු කෙරෙහි ස්වභාවික සංසිද්ධි ක්‍රමයන් ඇති වන බලපෑම් සියල්ල ස්වභාවික පරිසරය යනුවෙන් හැඳින්වේ.

ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා සම්පත් සපයා ගනු ලබන්නේ ස්වභාවික පරිසරය තුළිනි. ස්වභාවික පරිසරය සහ එහි ඇතුළත් සාධක ලෙස ස්වභාවික සම්පත් හා ස්වභාවික ආපදා හැඳින්විය හැකි ය. ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා යොදා ගත් සහ නොගත් වටිනා සම්පත් මෙම පරිසරය තුළ ඇත. පරිසරයට හානි නොවන ආකාරයෙන් ස්වභාවික සම්පත් යොදා ගැනීම ක්‍රමයන් ව්‍යාපාර අවස්ථා රාශියක් උද කර ගත හැකි ය. එමෙන් ම ස්වභාවික ආපදා ව්‍යාපාරවලට තර්ජනයක් විය හැකි අවස්ථා ද ඇත.

නිදසුන් :-

දේශීය ඖෂධ පැළෑටිවලින් නිපදවන ශාඛසාර නිෂ්පාදිත සඳහා ඉල්ලුමක් පැවතීම ව්‍යාපාර අවස්ථාවකි.

නියඟය සහ ගංවතුර වැනි ස්වභාවික ආපද කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා තර්ජනයකි.

සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරය

පොදු ආකල්ප, වටිනාකම් හා ජීවන රටා ඇතුළත් පරිසරය සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසරය යනුවෙන් හැඳින්වේ.

සිරිත් විරිත්, සාරධර්ම, විශ්වාස, හා ජීවන රටාවේ වෙනස්කම් සමාජ හා සංස්කෘතික පරිසර සාධක වේ. විවිධ ජාති ආගම්, සංස්කෘති පවතින රටක ව්‍යාපාරික කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේ දී ඇති විය හැකි අවස්ථා හා තර්ජන පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටීම වැදගත් ය. සමාජ හා සංස්කෘතික වටිනාකම් ආරක්ෂා වන පරිදි ව්‍යාපාරික කටයුතු මෙහෙයවිය යුතු ය.

නිදසුන් :-

වාර්ෂික ව පවත්වන දළඳා පෙරහැර නැරඹීමට විදේශික සංචාරකයන් පැමිණීම ව්‍යාපාර අවස්ථාවකි.

නිර්මාංශ ආහාර පාරිභෝජනය කරන පිරිස වැඩිවීම මාංශ ආහාර නිපදවන අයට තර්ජනයකි.

ගෝලීය පරිසරය

ලොව පුරා රටවල් දේශ සීමාවන්ගෙන් තොර ව බද්ධ වී කටයුතු කිරීමේ ප්‍රවණතාව ගෝලීය පරිසරය ලෙස හැඳින්වේ.

නිදසුන් :-

අන්තර් ජාතික වෙළඳපලට පිවිසීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම අවස්ථාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය.

විවිධ රටවල නිෂ්පාදිත දේශීය වෙළඳපල තුළ බහුල වීම දේශීය ව්‍යාපාරවලට තර්ජනයකි.

බාහිර පරිසර සාධක තුළින් ඇති වන අවස්ථා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා අතර ම ඉන් ඇතිවන තර්ජන අවම කරගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු ය.

ක්‍රියාකාරකම 03

බාහිර පරිසර සාධකවලින් මතු වන බලපෑම් කිහිපයක් පහත දක්වා ඇත. එම ප්‍රකාශන කියවා එම එකිනෙක සාධකවලින් මතු කර ගත හැකි ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් බැගින් නම් කරන්න.

01. නව ජාත්‍යන්තර වරායක් ඉදි කිරීම
02. විධිමත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ ක්‍රමයක් පැවතීම
03. අඩු ආදායම් ලබන පවුල් සංඛ්‍යාව වැඩි වීම
04. ව්‍යාපාරවලට හිතකර නීතිරීති පද්ධතියක් පැවතීම
05. එළවළු වගා කිරීමේ දී කාබනික පොහොර යෙදීම රජය විසින් අනිවාර්ය කිරීම
06. දිලීර රෝගයක් හේතුවෙන් පොල් එළඳව අඩු වීම
07. නවීන තාක්ෂණික උපකරණවල මිල ඉහළ යාම
08. ශ්‍රී ලංකාවේ නිපදවන තේ සඳහා විදේශ රටවලින් ඉල්ලුම වැඩි වීම
09. දිවයිනේ ස්ථාන කිහිපයකින් මැණික් ඉල්ලුම මතු වීම
10. බණිජ තෙල් බැරලයක මිල ඉහළ යාම
11. ළදරු උපන් අනුපාතය වැඩි වීම
12. දේශීය කර්මාන්ත දිරිමත් කිරීමේ වැඩ සටහන් ක්‍රියාවට නැංවීම
13. රට තුළ සිවිල් යුද්ධ තත්ත්වයක් පැන නැගීම
14. විවිධ ජාතීන් සතු ව ඇති සංස්කෘතික ගති ලක්ෂණවල වෙනස්කම් මත භාණ්ඩ හා සේවා නිපදවීම
15. පවතින යන්ත්‍රසූත්‍ර වෙනුවට නවීන තාක්ෂණික උපකරණ පැමිණීම
16. පුද්ගලයන් විවේක කාලය එළඳයි ලෙස ගත කිරීමට නැඹුරු වීම

ක්‍රියාකාරකම 04

සිගිරි ඓතිහාසික පුදබිම අසල ජීවත්වෙන පසන් එම ප්‍රදේශයේ පවතින අධික සුළං සහ අවි රශ්මිය ව්‍යාපාර අවස්ථාවක් කරගෙන සුළගේ නොයන ආකාරයට තොප්පියක් නිර්මාණය කර එය අලෙවි කළේ ය. පසු ව ඒ සඳහා ඉල්ලුම වැඩිවී එය ඉතා සාර්ථක ව්‍යාපාරයක් බවට පත් විය.

ඔබ ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ ද මෙවැනි අවශ්‍යතා පැවතිය හැකි ය. ඒවා ඇසුරෙන් ඇරඹිය හැකි ව්‍යාපාරයක් පිළිබඳ තොරතුරු හා අදහස් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

5.6 ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකය

ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ස්වභාවය

ශ්‍රී ලංකාව අතීතයේ සිට සෞභාග්‍යමත් රටක් ලෙස පැවතුණි. රජවරු පාලකයන් ලෙස පාලනය ගෙන ගිය අතර රටේ ජනතාව කෘෂිකාර්මික ජීවන රටාව තුළින් සිය අවශ්‍යතා හා චුළුමනා ඉටු කර ගත්හ. පසු කාලීන ව බටහිර ජාතීන්ගේ පැමිණීමත් සමග නොයෙකුත් වෙනස්කම්වලට භාජන වූ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වැදගත් සන්ධිස්ථානයක් ලෙස, වතු වගාව හැඳින්විය හැකි ය. එතැන් පටන් ආර්ථික, සමාජයීය, පරිපාලන සහ ව්‍යාපාර හා කර්මාන්ත අංශ තුළ කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් ඇති විය.

1948 දී ලද නිදහසෙන් පසු රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය උදෙසා විවිධ ආර්ථික සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. කෘෂි කාර්මික, කාර්මික හා සේවා යන ප්‍රධාන අංශ යටතේ ව්‍යාපාර කටයුතු සංවිධානය විය. තාක්ෂණයේ දියුණුවත් සමග ව්‍යාපාර විසින් නව නිෂ්පාදිත රාශියක් වෙළඳපලට හඳුන්වා දෙන ලදී. මහා මාර්ග, විදුලිය, සන්නිවේදනය, රක්ෂණය සහ මුදල් හා බැංකු සේවා වැනි පහසුකම් රට පුරා ව්‍යාප්ත විය. කර්මාන්ත අංශයේ කටයුතු පුළුල් වීමත් සමග සේවා අංශයෙන් කරනු ලබන එකතුව ශීඝ්‍ර ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. දේශීය වෙළඳපල මෙන් ම විදේශීය වෙළඳපලට පිවිසීම තුළින් සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීම වර්තමාන ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අරමුණයි.

වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පවතින ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ පහක සඳහන් ආකාරයට දැක්විය හැකි ය.

5.7 ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ පවතින ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ

01. ප්‍රාථමික අංශය

ස්වභාවික පරිසරය තුළින් ලබාගන්නා සම්පත් ඒ අයුරින් ම උකහා ගැනීමේ කටයුතු මෙම අංශයට අදාළ වේ. එනම් ස්වභාවික පරිසරය තුළ ඇති දෑ වෙනසකට ලක් නොකර ප්‍රයෝජනයට ගැනීමයි. ප්‍රාථමික අංශයේ ව්‍යාපාර සඳහා නිදසුන් පහක දැක්වේ.

- කෘෂි හා ගොවිපල කර්මාන්තය (මල් වගාව, දූව කර්මාන්තය, කුකුළන් පාලනය ආදිය)
- ධීවර (මිරිදිය හා කරදිය මසුන් ඇල්ලීම ආදිය)
- පතල් හා කැනීම් (මැණික් කර්මාන්තය, හුණුගල් කර්මාන්තය ආදිය)

02. ද්විතීයික අංශය

ස්වභාවික පරිසරය තුළින් ලබා ගන්නා ස්වභාවික සම්පත්වල ස්වරූපය වෙනස්කම්වලට හාජන කිරීමේ කටයුතුවල යෙදී සිටින කර්මාන්ත ඇතුළත් වන ව්‍යාපාර අංශයයි. මෙම අංශය කොටස් දෙකකි.

නිමැවුම් (සපත්තු, පොත් ආදී නිෂ්පාදිත)

ඉදිකිරීම් (ගොඩනැගිලි, පාලම් ආදිය)

03. තෘතීයික අංශය

ව්‍යාපාර කටයුතු සඳහා මෙන් ම ජනතාවට අවශ්‍ය වන සේවා සැපයීමේ කටයුතුවල නිරතවන ව්‍යාපාර තෘතීයික අංශයට අදාළ වේ. ඒ සඳහා නිදසුන් පහත දැක්වේ.

වෙළඳාම (තොග, සිල්ලර ආදී වෙළඳාම්)

වෙළඳාමට අවශ්‍ය උපකාරක සේවා (බැංකු, රක්ෂණය, ප්‍රවාහනය ආදී සේවා)

ක්‍රියාකාරකම 05

ඔබ ජීවත්වන ප්‍රදේශයේ පවත්වාගෙන යනු ලබන ව්‍යාපාරවල ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කරන්න. ඉන්පසු ඒවා ප්‍රාථමික, ද්විතීයික හා තෘතීයික වශයෙන් වෙන් කර දැක්වන්න.

5.8 ශ්‍රී ලංකාවේ සුලභ සම්පත්

ශ්‍රී ලංකාව වර්ග කිලෝ මීටර් 65610 ක භූමි ප්‍රමාණයකින් යුත් දූපතකි. ශ්‍රේෂ්ඨ ඉතිහාසයකට මෙන් ම වටිනා සංස්කෘතියකට හිමිකම් කියන අප රටේ ව්‍යවසායකයන් විසින් ප්‍රයෝජනයට ගත් සහ නොගත් සම්පත් බොහෝ ඇත. මේවායින් සමහරක් මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද සම්පත් වන අතර ස්වභාවික පරිසරය තුළින් ද සම්පත් ලබා ගැනෙයි. මෙම සම්පත් ප්‍රධාන කොටස් දෙකක් යටතේ වර්ග කර දැක්විය හැකි ය.

- ★ මානව සම්පත්
- ★ මානව නොවන සම්පත්

මානව සම්පත්

ව්‍යාපාර කටයුතුවල නිරත වන කළමනාකරුවන් සහ කළමනාකරුවන් නොවන සේවකයන් මානව සම්පත් ලෙස සැලකිය හැකි ය. සියලු සම්පත්වල ප්‍රයෝජනය එලඳයි ලෙස ලබා ගන්නේ මානව සම්පත් මගින් වේ. සාක්ෂරතාව ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හා ඉගෙනීමට ඇති දක්ෂකම ආදිය ශ්‍රී ලංකා මානව සම්පතෙහි පවතින සුවිශේෂී තත්ත්වයන් ය. අප සතු මානව සම්පතෙහි ඇති සුවිශේෂීතාව හඳුනාගෙන ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහා යොදා ගත යුතු ය.

මෙම වෙනස්කම් හොඳින් අධ්‍යයනය කිරීමෙන් එම සම්පත් නව්‍ය හා නිර්මාණශීලී ලෙස යොදා ගැනීම මගින් ව්‍යාපාරික අවස්ථා උදා ගත හැකි ය.

රූපය 5.3

මානව නොවන සම්පත්

ව්‍යාපාර කාර්යයන් සඳහා යොදා ගනු ලබන මානව සම්පත් නොවන ස්වාභාවික සම්පත් සහ මිනිසා විසින් නිර්මාණය කරන ලද සම්පත් මෙම වර්ගයට අයත් වේ. වෙනත් රටවලට සාපේක්ෂ ව ශ්‍රී ලංකාවේ සුවිශේෂී වූ සම්පත් දක්නට ලැබේ.

පරිසර අධ්‍යයනය තුළින් ව්‍යවසායකයාට ලංකාවේ සුලභ ව ඇති මෙම සම්පත් හඳුනාගත හැකි ය. එවැනි සම්පත් පිළිබඳ ව සොයා බලා, උපරිම කාර්යක්ෂමතාවෙන් එම සම්පත් භාවිත කරමින් නිර්මාණශීලී ව්‍යාපාර අවස්ථා මතුකර ගැනීම ව්‍යවසායකයාගේ කාර්යයකි. එවැනි සම්පත් සඳහා නිදසුන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

★ ස්වභාවික සම්පත් -

ජලය, දියඇලි, ගංඟා, මුහුදු වෙරළ, සාරවත් පස, කඳුකර ප්‍රදේශ, මත්ස්‍ය සම්පත, නොගැඹුරු මුහුදු තීරය හා කලපු, පහත් බිම්, තෙත් වනාන්තර හා කොරල් පර, ජෛව විවිධත්වයෙන් යුත් පරිසර පද්ධති යනාදිය

★ ඛනිජ සම්පත් -

මැණික්, මිනිරන්, පොස්පේට්, ග්‍රැනයිට්, ඉල්මනයිට්, ඩොලමයිට්, සිලිකන්වැලි, මැටි, හුණුගල් යනාදිය

★ සංස්කෘතික සම්පත් -

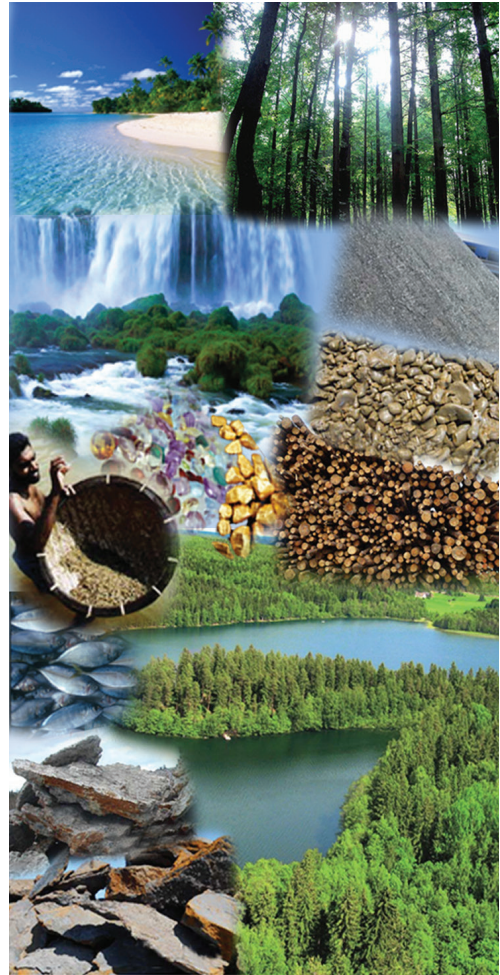
අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, සීගිරිය වැනි ඓතිහාසික ස්ථාන හා පුරා වස්තු, ගල් කැටයම්, ලී කැටයම්, විත්‍ර වැනි කලා ශිල්ප යනාදිය

★ ස්වභාවික වනාන්තර -

යාල, කුමන, වස්ගමුව වැනි වනෝද්‍යාන හා සිංහරාජ වැනි ස්වභාවික වනාන්තර

★ සත්ත්ව සම්පත -

දුර්ලභ ගණයේ සිවුපාවුන්, කුරුල්ලන්, උරගයින් යනාදිය

රූපය 5.4

ඉහත දැක්වූ සම්පත් භාවිතයට ගැනීමෙන් මතුකරගත හැකි ව්‍යාපාර අවස්ථා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු

ඉතාම උසස් පාරම්පරික ආහාර රටාවක් ඇති අපට කෘෂිකර්මාන්තය තුළින් නව ව්‍යාපාරික අවස්ථා රාශියක් නිර්මාණය කරගත හැකි ය. කාබනික පොහොර යෙදූ එළවළු, පළතුරු, විවිධ සහල් වර්ග, ධාන්‍ය වර්ග හා සුළු අපනයන බෝග ආදිය තුළින් කෘෂි නිෂ්පාදන රැසක් නිපදවා සාර්ථක ව්‍යවසායකයන් විය හැකි ය. කෘෂි නිෂ්පාදන සැකසීම, ඇසුරුම් කිරීම, කල් තබා ගැනීම හා විදේශ වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කිරීම වැනි කටයුතු ද කළ හැකි ය. මෙහි දී වැදගත් වන්නේ සම්ප්‍රදායික කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන කටයුතුවලින් මිදී ව්‍යවසායකයන් ලෙස සිතා කටයුතු කිරීමයි.

නිදසුන් :-

අස්වැන්න කල් තබා ගැනීමේ නව ක්‍රම සොයා ගැනීම

විකල්ප කෘෂි නිෂ්පාදිත බිහි කිරීම

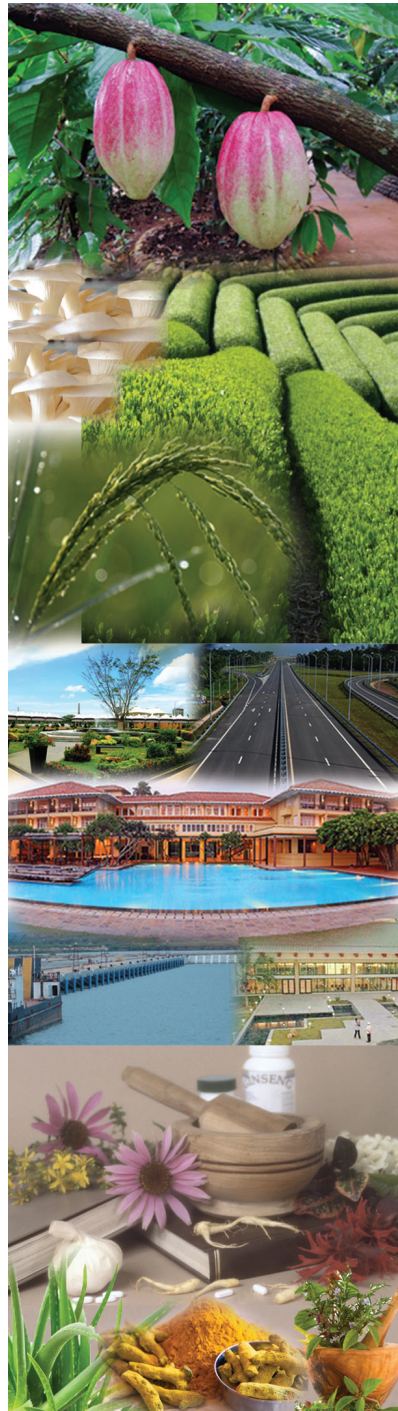
සංචාරක ක්ෂේත්‍රය පදනම් කර ගත් කෘෂිකර්මය දිරිමත් කිරීම

සංචාරක කර්මාන්තය

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සංචාරක කර්මාන්තයේ වර්ධනයට යොදාගත හැකි ස්වභාවික සෞන්දර්යයෙන් අනූන සම්පත් රාශියක් දැකිය හැකි ය. එමෙන් ම මිනිසා විසින් නිර්මාණ කරන ලද සම්පත් ද අප පරිසරය තුළ ඇත. ගුවන් තොටුපොළ, වරාය, අධිවේගී මාර්ග, නගර අලංකරණය ඉන් කිහිපයකි. සංචාරක කර්මාන්තය තුළ තොරතුරු තාක්ෂණයේ දියුණුව සම්බන්ධ කර ගනිමින් විවිධ ව්‍යාපාර අවස්ථා බිහිකර ගැනීමට හැකි ය.

ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රය

මෑත කාලයේ දේශීය ඖෂධ වර්ග සඳහා ඇති ඉල්ලුමේ වර්ධනයක් දැකිය හැකි ය. එම ඉල්ලුම සපුරාලීම සඳහා ප්‍රමාණවත් දේශීය වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර ක්‍රම, වටිනා ඖෂධ වර්ග අප සතුව ඇත. දක්ෂ පාරම්පරික හෙළ වෛදක ම ඇසුරෙන් නිර්මාණශීලී ව්‍යාපාර අවස්ථා සැලසුම් කිරීම ව්‍යවසායකයා සතු කාර්යයකි. මේවා දේශීය මෙන් ම විදේශීය වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.

රූපය 5.5

5.9 ව්‍යාපාර පරිසර ප්‍රවණතා

පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ව්‍යාපාර දැඩි ලෙස වෙනස්වීම්වලට භාජන වී ඇත. ඒ හා සමාන ව ම ව්‍යාපාර පරිසරය ද වෙනස් වේ. ශීඝ්‍ර වෙනස්වීම් සමග පුළුල් වන ව්‍යාපාර ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවණතා රාශියකි. ඉන් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ★ නව තාක්ෂණික ක්‍රම සහ උපකරණ භාවිතය
- ★ පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන සඳහා නැඹුරුවක් ඇති වීම
- ★ නව බීජ වර්ග සහ ගෙවතු වගාව ප්‍රචලිත වීම
- ★ පාරිසරික සංචාරක කර්මාන්තය ව්‍යාප්ත වීම
- ★ රූපලාවන්‍ය, විලාසිතා, හැඩගැන්වීම් යනා දී ක්ෂේත්‍ර සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වීම
- ★ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර නිෂ්පාදනය
- ★ ප්‍රවාහනය, මූල්‍ය සේවා හා සන්නිවේදන සේවාවන් සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වීම
- ★ තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය වර්ධනය
- ★ ස්වභාවික පරිසරයට ඇති කැමැත්ත වැඩි වීම
- ★ සැකසූ ආහාර සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යාම
- ★ ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රය තුළින් ඇති වන ව්‍යාපාර අවස්ථා
- ★ ගෝලීයකරණය
- ★ පරිසර හිතකාමී බලශක්ති ජනනය
- ★ නැතෝ තාක්ෂණය තුළින් ඇති වන ව්‍යාපාර අවස්ථා

පරිසර ප්‍රවණතා පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් වීමේ වැදගත්කම

පරිසර ප්‍රවණතාවලට සංවේදී වීමෙන් ළඟා කර ගත හැකි ප්‍රයෝජන කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- ★ නව ආදායම් මාර්ග සකස් කර ගැනීමේ හැකියාව වැඩි කර ගැනීම සඳහා
- ★ වෙළඳපල තුළ තරගකාරීත්වයට සාර්ථක ව මුහුණ දීම සඳහා
- ★ පරිසරය තුළ මෙතෙක් ප්‍රයෝජනයට නොගත් සම්පත් භාවිත කිරීමට
- ★ සාර්ථක ව්‍යාපාරික අවස්ථා ග්‍රහණය කර ගැනීම සඳහා
- ★ පාරිසරික ගැටලු අවම කර ගැනීමට
- ★ අර්ථ ක්‍රමය තුළ අවශ්‍යයෙන් ම ඉටු කරගත යුතු සංවර්ධන ක්‍රියාදාමයන් මතුකර ගැනීමට
- ★ ආවේනික සම්පත් සුරැකීම සහ අනාගතය සඳහා ඉතිරි කිරීම

ක්‍රියාකාරකම 06

ඔබේ ප්‍රදේශයේ පවතින සම්පත් හඳුනාගෙන ඒවා ඇතුළත්කොට ලැයිස්තුවක් පිළියෙල කරන්න. ඒවායින් මතු කර ගත හැකි ව්‍යාපාර අවස්ථා සඳහන් කරන්න.

පිළිතුර ලියමු.

01. පරිසර අධ්‍යයනය තුළින් ව්‍යවසායකයාට අත්කර ගත හැකි ප්‍රතිලාභ 5ක් සඳහන් කරන්න.
02. ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුව ඇති මෑත කාලීන සංවර්ධන අංශ තුළින් මතු කර ගත හැකි නව ව්‍යාපාර අවස්ථා කිහිපයකට උදහරණ දෙන්න.
03. පුරාතන ව්‍යාපාර පරිසරය ක්‍රමයෙන් නොයෙකුත් වෙනස්කම්වලට ලක්ව ඇත. පුරාතන හා නූතන ව්‍යාපාර පරිසරය අතර ඔබට දැකිය හැකි වෙනස්කම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරන්න.
04. කාර්යක්ෂම ව ව්‍යාපාර කාර්යයන් මෙහෙය වීම සඳහා අයිතිකරුවන්ගේ ශක්ති ඉතා වැදගත් වේ. අයිතිකරුවන් ව්‍යාපාරයකට ශක්තීන් වන්නේ කෙසේ ද යි ඔබට හැඟෙන ආකාරයට පැහැදිලි කරන්න.
05. වෙනස්වන පරිසරය තුළ ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන යාමේ දී විවිධ දුර්වලතා හා තර්ජන මධ්‍යයේ කටයුතු කිරීමට සිදුවිය හැකි ය. එවැනි ගැටලු හා අභියෝග කිහිපයක් නම් කරන්න.
06. ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන ව්‍යාපාර අංශ නම් කර කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
07. ව්‍යාපාර පරිසරය වර්ග කිරීම ගැලීම් සටහනකින් දක්වන්න.